

12.1 Podstata 3. deklinace

Všechna podstatná a přídavná jména, která jsme se dosud naučili, tvoří jednu velkou skupinu, která má koncovky buď totožné s koncovkami ᾱγαθος, nebo jim velmi podobné. Tradiční terminologie rozděluje tuto skupinu na podstatná jména 1. a 2. deklinace (viz část 8.3.4), ale v zásadě tvoří jednu skupinu.

V této skupině můžete získat kmen z nominativu a pak k němu přidávat další koncovky. Tak např. θεος má kmen θε-, k němuž můžeme přidávat koncovky θε-ος, θε-ου, θε-ω, θε-ον atd.

Nyní se potřebujeme naučit jinou skupinu podstatných a přídavných jmen a zájmen známou jako 3. deklinace.

3. deklinace má několik charakteristických rysů:

- Maskulinum a femininum jsou stejná; neutrum je jim podobné.¹
- Nominativ singuláru je nepravidelný – netvoří se z kmene a koncovky, ačkoli všechny ostatní koncovky ano.²
- Protože nominativ je nepravidelný:
 - pro 3. deklinaci se musíte naučit jak nominativ, tak genitiv (jako tvar, z něhož lze odvodit kmen)
 - žádná koncovka nenaznačuje, že slovo patří k 3. deklinaci tím způsobem, jako tomu bylo až dosud, totiž že se koncovka na -ος se vždy skloňovala jako λογος. Vskutku, krása 3. deklinace spočívá v její schopnosti poradit si se slovy, ať je jejich nominativ jakýkoli.

Tyto rysy platí pro celou skupinu 3. deklinace. V této kapitole se naučíme standardní skloňování slov 3. deklinace (tedy těch, jejichž kmen je zakončen souhláskami). Lekce 13 se bude zabývat těmi slovy, jejichž kmen je zakončen na samohlásky.

¹

²